

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

«Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах»

підготовки

бакалавра

спеціальності

**291 Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії**

**освітньо-професійної
програми**

**Міжнародна інформація та суспільні
комунікації**

Силабус освітнього компонента «Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах» підготовки бакалавра, галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, освітньо-професійної програми Міжнародна інформація та суспільні комунікації.

Розробник: д.п.н., професор, завідувач кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу Карпчук Наталія Петрівна

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

доц. Федонюк С.В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

проф. Н. П. Карпчук

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна очна форма навчання	галузь знань - 29 Міжнародні відносини, спеціальність - 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії освітньо-професійна програма Міжнародна інформація та суспільні комунікації освітній рівень бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції ¹ 22 год.
		Семінарські ² 20 год. Лабораторні 18 год.
		Самостійна робота 80 год. Консультації 10 год.
Мова навчання	українська	Форма контролю: екзамен

II. Інформація про викладача

ППП **Карпчук Наталія Петрівна**

Науковий ступінь: доктор політичних наук

Вчене звання: професор

Посада: завідувач кафедри – професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу

Контактна інформація Natalia.Karpchuk@vnu.edu.ua, 097 494 3183

Дні занять : заняття проводяться у відповідності до розкладу занять, який розміщений на сайті <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Поняття «стратегічні комунікації», їх складові. Національні інтереси в стратегічних комунікаціях держав. Безпековий компонент стратегічних комунікацій. Зв'язок стратегічних комунікацій із зовнішньою політикою держави. Протидія деструктивним інформаційним та гібридним впливам. Стратегічні комунікації ЄС. Протидія ЄС поширенню радикалізму й екстремізму. Стратегічні комунікації НАТО..

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою курсу є дати знання щодо сутності стратегічних комунікацій у контексті безпекових викликів міжнародних акторів.

¹ У випадку малокомплектної групи кількість годин може бути зменшено.

² У випадку малокомплектної групи кількість годин може бути зменшено.

Основними завданнями курсу є вивчення базових категорій і понять стратегічних комунікацій, вироблення й вдосконалення навичок аналізу інструментів стратегічних комунікацій, до яких вдаються учасники міжнародних відносин.

3. Результати навчання (Компетентності).

	Ефекти	Відповідний код критерію	
Загальні компетентності	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.	ЗК 1	
	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.	ЗК 2	
	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 3	
	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 4	
	Здатність працювати в міжнародному контексті.	ЗК 5	
	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ЗК 6	
	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 7	
	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗК 8	
	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	ЗК 9	
	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ЗК 10	
	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ЗК 12	
		Здатність бути критичним і самокритичним.	ЗК 13
	Спеціальні (фахові) компетентності	Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.	СК 1
Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.		СК 2	
Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.		СК 3	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин,		СК 4	

	зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.	
	Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.	СК 5
	Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.	СК 7
	Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.	СК 8
	Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.	СК 9
	Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.	СК 10
	Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.	СК 11
	Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).	СК 12
	Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.	СК 13
Результати навчання	Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.	РН 01
	Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.	РН 02
	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	РН 03
	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.	РН 04
	Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.	РН 05
	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	РН 06

	Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.	PH 07
	Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.	PH 08
	Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.	PH 09
	Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.	PH 10
	Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.	PH 11
	Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів.	PH 12
	Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.	PH 13
	Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.	PH 14
	Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.	PH 15
	Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.	PH 16
	Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.	PH 17

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1. Інформаційний вимір стратегічних комунікацій							
Тема 1. Стратегічні комунікації, їх компоненти	17	2	2	2	10	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 4+4
Тема 2. Медіа як інструмент стратегічних комунікацій. Медіа-грамотність	19	4	2	2	10	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 4+4
Тема 3. Стратегічні комунікації НАТО	17	2	2	2	10	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 4+4
Тема 4. Case-study стратегічних комунікацій держав	15	2	2		10	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 4
Разом за змістовим модулем 1	68	10	8	6	40	4	28
Змістовий модуль 2. Безпековий вимір стратегічних комунікацій							
Тема 5. Стратегічні комунікації ЄС в контексті спільної безпекової політики	18	2	2	2	10	2	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 4+4
Тема 6. Боротьба ЄС з пропагандою РФ та екстремізмом ДАШ	14	4	4	4	10	2	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 4+4+4+4
Тема 7. Цивільний захист, гуманітарна допомога та миротворча діяльність як складові стратегічних комунікацій ЄС	11	4	4	2	10	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 4+4+5
Тема 8. Стратегічні комунікації України	19	2	2	4	10	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, МКР, 5+5+5; 60
Разом за змістовим модулем 2	82	12	12	12	40	6	52
Усього години	150	22	20	18	80	10	100 ³

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо. П - презентація.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті дуже стисло, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання домашніх

³ Обраховується середнє арифметичне за два змістових модулі: $(28+52)/2=40$. Додаються бали за МКР – 60. Всього – 100 балів.

завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу, опрацювання літератури для підготовки до семінарських занять, підготовка до іспиту

Елементи самостійної роботи студента	К-сть годин
читання літератури для занять	15
підготовка до семінарів	15
виконання лабораторних завдань	20
підготовка доповіді / презентації	10
підготовка до модульної контрольної роботи	10
систематизація матеріалу до іспиту	10
Загальна кількість годин	80

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

В умовах дії воєнного стану або карантинних обмежень освітній процес в університеті може здійснюється за змішаною формою навчання, а саме: очно в аудиторії або дистанційно в Microsoft Teams.

Політика щодо академічної доброчесності.

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань та екзаменів (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушеннями принципу академічної доброчесності і є неприпустимими в процесі вивчення курсу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Усі теоретичні завдання здаються у день проведення семінару. Лабораторні роботи можна здавати упродовж тижня. Студенти, які працюють, узгоджують графік здачі завдань з викладачем. Пропущені заняття здаються лише за наявності підтвердження вагомої причини відсутності (довідка про відсутність через хворобу чи заява про потребу пропустити заняття). Модульні контрольні роботи не здаються повторно.

Якщо студент пройшов тренінг і отримав відповідний Сертифікат, то тема /теми дисципліни чи модульні контрольні роботи (робота) можуть бути зараховані (залежить від тематики тренінгу й вирішується окремо в кожному індивідуальному випадку).

Якщо студент пройшов тренінг за проектом «Стратегічні комунікації ЄС: протидія деструктивним впливам» програми ERASMUS+ напряму Модуль Жана Моне (№ 101047033 ERASMUS-JMO-2021-MODULE)», може дисципліну не відвідувати й буде оцінений за результатами Сертифікату проекту.

Складання і перескладання іспиту з курсу регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozhprootzin%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf) .

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є іспит. Проте, якщо здобувач отримав загалом мінімум 75 балів за усі види роботи, іспит може не здавати. Якщо має 75 балів і більше, але хоче підвищити свій результат, здає екзамен. Іспит проводиться в усній формі. Екзаменаційний білет включає 3 питання. На іспиті здобувач отримує від 0 до 60 балів. Загальна сума балів за курс становить 100. Вона формується як сума балів за поточне оцінювання (40 балів) і підсумкове оцінювання (60 балів).

Питання для здачі іспиту:

1. Поява й еволюція поняття «стратегічні комунікації»
2. Публічна дипломатія як компонент стратегічний комунікацій
3. Міжнародний PR як компонент стратегічних комунікацій
4. Інформаційно-психологічні операції як компонент стратегічних комунікацій
5. Медіа у просуванні національного інтересу держави
6. Медіа у формуванні іміджу держави та її керівництва
7. Медіа як інструмент деструктивної пропаганди
8. Медіа-грамотність як протидія негативному медіа-впливу
9. Специфіка стратегічних комунікацій НАТО
10. СтраКом НАТО у просуванні позитивного іміджу Альянсу й роз'яснення місії НАТО
11. Робота з цільовою аудиторією
12. Безпекова політика ЄС
13. Розуміння стратегічних комунікацій у ЄС
14. Інституалізація страткому ЄС
15. Місії СтратКомів ЄС
16. East StratCom – взаємодія з країнами Східного Партнерства
17. EUvsDisinfo.
18. Діяльність СтратКомів ЄС на Балканах та в Північній Африці
19. Протидія поширенню ідей екстремізму й радикалізму
20. Цивільний захист у ЄС
21. Гуманітарна допомога ЄС
22. Миротворча діяльність ЄС
23. Інституалізація стратегічних комунікацій в Україні
24. Просування національного інтересу України за кордоном
25. Боротьба з деструктивною пропагандою та фейками

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Навчально-методичні видання

1. Карпчук Н. Ініціативи Європейського Союзу в боротьбі з пропагандою тероризму. *Гуманітарні візії*, Том 6, число 2, 2020, с. 15-20. DOI: <https://doi.org/10.23939/shv2020.02.015>.
2. Карпчук Н., Юськів Б. Вплив російської пропаганди на формування іміджу української влади. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2020, № 2 (8), с. 73-82. <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/issue/view/11/8>
3. Карпчук Н. Гуманітарна допомога та цивільний захист як напрям діяльності Європейського Союзу для сприяння міжнародному миру й безпеці. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2019, № 1 (5), с. 13-23.
4. Карпчук Н. Стратегічні комунікації ЄС як засіб боротьби з дезінформацією. *Політичне життя*, 2019, № 1, с. 52-58.
5. Карпчук Н. EUvsDisinfo як інструмент стратегічних комунікацій ЄС у країнах Східного Сусідства й державах-членах. *Україна в координатах Східного партнерства: пошук геополітичних пріоритетів крізь призму національної безпеки: матеріали інтернет-конференції*, Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022, с.31-34.
6. Карпчук Н. Стратегічні комунікації ЄС в контексті безпекової політики. *Стратегічні комунікації в контексті безпекової політики: європейський та глобальний рівні: матеріали Інтернет-конференції*, Луцьк, 19 травня, 2022, с. 5-10

Основна література

1. Доктрина зі стратегічних комунікацій, 2020, URL: <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/10.pdf>
2. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Монографія. - К. : Вадекс, 2019, 442 с. <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2019/10/SCvmegdunar.pdf>
3. EU DisinfoLab, URL: <https://www.disinfo.eu/>
4. EU East Stratcom Task Force, URL: <http://www.tepsa.eu/wp-content/uploads/2015/12/Kimber.pdf>
5. García, Juan Pablo Villar, Quirós, Carlota Tarín and Soria, Julio Blázquez. "Strategic communications as a key factor in countering hybrid threats", *European Parliamentary Research Service* (Brussels, March 2021), [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/656323/EPRS_STU\(2021\)656323_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/656323/EPRS_STU(2021)656323_EN.pdf).
6. HACKS, LEAKS AND DISRUPTIONS. RUSSIAN CYBER STRATEGIES. 2018. Edited by Nicu Popescu and Stanislav Secrieru. URL: <https://www.iss.europa.eu/content/hacks-leaks-and-disruptions-%E2%80%93-russian-cyber-strategies>
7. NATO Strategic Communications Centre of Excellence, URL: <https://stratcomcoe.org/>
8. NATO STRATEGIC COMMUNICATION HANDBOOK, URL: <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/01/NATO-STRATEGIC-COMMUNICATION-HANDBOOK.pdf>
9. StratCom Ukraine, URL: <https://stratcomua.org/ua>
10. *Strategic Communication in EU-Russia Relations: Tensions, Challenges and Opportunities*, ed. Evgeny Pashentsev (Cham: Palgrave Macmillan, 2020): 19-20, https://www.academia.edu/40959010/Strategic_Communication_in_EU_Russia_Relations_Strat

[egic Communication in EU Russia Relations Tensions Challenges and Opportunities Ed Evgeny Pashentsev Cham Palgrave Macmillan 2020](#)

11. US Department of Defense, *Strategic Communication: Joint Integrating Concept* (Washington, DC: Department of Defense, 7 October 2009): ii, <https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA510204.pdf>.

12. Zerfass, Ansgar, Verčič, Dejan, Nothhaft, Howard and Werder, Kelly Page. "Strategic Communication: Defining the Field and its Contribution to Research and Practice", *International Journal of Strategic Communication*, 12:4 (2018): 487-505, DOI: [10.1080/1553118X.2018.1493485](https://doi.org/10.1080/1553118X.2018.1493485)